

Crna Gora
Ministarstvo finansija i socijalnog staranja

Adresa: ul. Stanka Dragojevića 2,
81000 Podgorica, Crna Gora
tel: +382 20 242 835
fax: +382 20 224 450
www.mif.gov.me

Br: 02-03-16105

Podgorica, 26.11.2021. godine

MINISTARSTVO PRAVDE, LJUDSKIH I MANJINSKIH PRAVA

Poštovani,

Na osnovu Vašeg akta broj: 0102-011/21-11656/2 od 12.11.2021. godine, kojim se traži mišljenje na *Predlog odluke o obrazovanju Savjeta za prava lica sa invaliditetom*, Ministarstvo finansija i socijalnog staranja daje sljedeće

MIŠLJENJE

Predlogom odluke o formiranju Savjeta za prava lica sa invaliditetom država Crna Gora će da pokaže spremnost i posvećenost poštovanja prava lica sa invaliditetom u skladu sa Konvencijom UN o pravima lica sa invaliditetom, kao najvažnijim međunarodnim ugovorom. Realizacijom ciljeva predviđenih ovom Odlukom će se doprinijeti smanjenju diskriminacije lica sa invaliditetom sa drugim licima i promocije jednakosti u skladu sa načelima UN Konvencije o pravima lica sa invaliditetom, zatim realizaciji obaveza iz izvještaja o napretku i obaveza Komiteta UN o pravima lica sa invaliditetom.

Na tekst Predloga odluke i pripremljeni Izvještaj o analizi uticaja propisa, sa aspekta implikacija na poslovni ambijent, nemamo primjedbi.

Na osnovu uvida u dostavljeni tekst Predloga odluke i korigovani Izvještaj o analizi uticaja propisa u djelu procjene fiskalnog uticaja, utvrđeno je da za implementaciju ovog Predloga odluke, nije potrebno obezbjeđenje finansijskih sredstava iz Budžeta Crne Gore u 2021. godini. Eventualna potrebna sredstva u vezi sa implementacijom Odluke o obrazovanju Savjeta za prava lica sa invaliditetom (u dijelu člana 9) biće definisana posebnim propisom.

Shodno navedenom, Ministarstvo finansija i socijalnog staranja nema primjedbi na Predlog odluke o obrazovanju Savjeta za prava lica sa invaliditetom.

S poštovanjem,

MINISTAR
mt Milojko Spajić

IZVJEŠTAJ O SPROVEDENOJ ANALIZI PROCJENE UTICAJA PROPISA

PREDLAGAČ PROPISA	MINISTARSTVO PRAVDE, LJUDSKIH I MANJINSKIH PRAVA
NAZIV PROPISA	Predlog odluke o obrazovanju Savjeta za prava lica sa invaliditetom

1. Definisanje problema

- Koje probleme treba da riješi predloženi akt?
- Koji su uzroci problema?
- Koje su posljedice problema?
- Koji su subjekti oštećeni, na koji način i u kojoj mjeri?
- Kako bi problem evoluirao bez promjene propisa ("status quo" opcija)?

-Kako je Savjet za brigu o licima sa invaliditetom formiran u duhu socijalnog modela invalidnosti, a isti se nije sastajao, te kako je Uredbom o organizaciji i načinu rada državne uprave dovela do reorganizacije državne uprave na način što je formirano Ministarstvo pravde, ljudskih i manjinskih prava, u okviru kojeg je i formiran poseban Direktorat za zaštitu i jednakost lica sa invaliditetom, to je na nivou dva resora uz predhodnu saglasnost Vlade Crne Gore postignuta sagasnost da Ministarstvo pravde, ljudskih i manjinskih prava preuzme obavezu formiranja novog Savjeta za prava lica sa invaliditetom i pripremi materijal za donošenje odluke o formiranju ovog tijela.

U skladu sa Konvencijom UN o pravima lica sa invaliditetom koja upućuje na poštovanje prava lica sa invaliditetom u duhu modela zasnovanog na ljudskim pravima, ukazao se prostor za unapređenje ovog tijela u formalno pravnom i sadržinskom smislu, na način što se naziv Savjeta mijenja na način da se umjesto ranijeg „Savjeta za brigu o licima sa invaliditetom“ u „Savjet za prava lica sa invaliditetom“.

Savjetom za prava lica sa invaliditetom će predsjedavati potpredsjednik Vlade Crne Gore, u čijem sastavu će pored predstavnika Ministarstva pravde, ljudskih i manjinskih prava; Ministarstva finansija i socijalnog staranja; Ministarstva zdravlja; Ministarstva unutrašnjih poslova; Ministarstva javne uprave, digitalnog društva i medija; Ministarstva prosvjete, nauke, kulture i sporta; Ministarstva ekonomskog razvoja; Ministarstva ekologije, prostornog planiranja i urbanizma; Ministarstva kapitalnih investicija, biti i Sekreta/sekretarka Sekretarijata za zakonodavstvo; generalni direktor/ica Direktorata za zaštitu i jednakost lica sa invaliditetom u Ministarstvu pravde, ljudskih i manjinskih prava; straješina organa zadužen za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje lica sa invaliditetom; predsjednik Paraolimpijskog komiteta Crne Gore i predstavnici pet reprezentativnih nevladinih organizacija kojima vode ili rukovode lica sa invaliditetom, odnosno čiji su članovi lica sa invaliditetom i/ili organizacije lica sa invaliditetom

Savjet za prava lica sa invaliditetom će pratiti izvršavanje preuzetih obaveza Crne Gore koje proizilaze iz Konvencije o pravima lica sa invaliditetom i drugih međunarodnih dokumenata koji

se odnose na zaštitu prava lica sa invaliditetom; pratiti primjenu propisa koji se odnose na zaštitu prava lica sa invaliditetom i daje inicijative za njihove izmjene i usvajanje novih propisa; pratiti implementaciju strateških dokumenata koji se odnose na ostvarivanje prava lica sa invaliditetom, na zaštitu lica sa invaliditetom od diskriminacije i promociju jednakosti; podnositi Vladi inicijative, predloge, mišljenja i analize koje se odnose na ostvarivanje prava lica sa invaliditetom u Crnoj Gori; unapređivati međuresorni i multidisciplinarni pristup u promociji, prevenciji i zaštiti prava lica sa invaliditetom; unapređivati saradnju nevladinih organizacija, organa državne uprave i lokalne samouprave u procesu implementacije i zaštite prava lica sa invaliditetom; upoznati javnost o pravima lica sa invaliditetom i obavještava o stanju prava lica sa invaliditetom u Crnoj Gori kao razmatrati i druga pitanja od značaja za ostvarivanje prava lica sa invaliditetom.

Izveštaju o napretku Crne Gore Evropskoj Uniji za 2021 godinu, poglavlje 19 i poglavlje 23 posebno ukazuju na neaktivnost rada Savjeta za lica sa invaliditetom i ohrabruju formiranje Savjeta za prava lica sa invaliditetom., Pored navedenog zadatak predhodnog Savjeta za brigu o licima sa invaliditetom bio je izmedju ostalog i da prati preporuke Komiteta UN o pravima lica sa invaliditetom. Kako je Vlada Crne Gore u obavezi da do decembra 2023 godine dostavi Komitetu UN kombinovani izvještaj o implementaciji preporuka Komiteta UN o pravima lica sa invaliditetom, to bi odlaganje formiranja ovog tijela dovelo do odlaganje poštovanja medjunarodnih obaveza i podnošenje izvještaja o implementaciji Konvencije UN o pravima lica sa invaliditetom, S tim u vezi i nivo implementacije preporuka Komiteta UN bez hitnog formiranja ovog Savjeta ostaje nepoznat, a priprema izvještaja o implementaciji preporuka Komiteta UN o pravima lica sa invaliditetom upitna.

Prema dostupnim podacima MONSTAT-a¹, od ukupnog broja stanovnika Crne Gore, 11% (68.064) njih ima smetnje pri obavljanju svakodnevnih aktivnosti uzrokovane dugotrajnom bolešću, invaliditetom i starošću. Takođe, 5% građana ima problem sa kretanjem, 2% sa vidom, 1% stanovništva ima problem sa sluhom. Pored lica sa invaliditetom u Crnoj Gori, koji su oštećeni zato što se ne poštuju njihova prava shodno Konvenciji UN o pravima lica sa invaliditetom kao najvažnijem međjunarodnom ugovoru koji je Crna Gora ratifikovala, direktno je oštećena država Crna Gora u kojoj su diskriminisani njeni građani -lica sa invaliditetom, kao i ostali građani koji nijesu upoznati sa pravima lica sa invaliditetom.

Izveštaj o napretku Crne Gore Evropskoj uniji pokazao bi negativan trend rasta, kad je u pitanju ova tema i oblast zaštite lica sa invaliditetom.

2. Ciljevi

- **Koji ciljevi se postižu predloženim propisom?**
- **Navesti usklađenost ovih ciljeva sa postojećim strategijama ili programima Vlade, ako je primjenljivo.**
- Poštovanje ljudskih prava lica sa invaliditetom u skladu sa Konvencijom UN o pravima lica sa invaliditetom je primarni cilj koji se želi postići.

¹ MONSTAT, "Stanovništvo koje ima smetnje u obavljanju svakodnevnih aktivnosti, po opštinama u Crnoj Gori", 2011, <http://monstat.org/userfiles/file/popis2011/saopštenje/Smetnje%20u%20obavljanju%20svakodnevnih%20aktivnosti%20popis%202011.pdf>

- Predlogom Odluke o formiranju Savjeta za prava lica sa invaliditetom država Crna Gora će da pokaže spremnost i posećenost poštovanju prava lica sa invaliditetom u skladu sa Konvencijom UN o pravima lica sa invaliditetom, kao najvažnijim međunarodnim ugovorom.
- Ovi Ciljevi su uskladjeni sa ciljevima Strategije za zaštitu lica sa invaliditetom od diskriminacije i promociju jednakosti 2017-2021 godine,

3. Opcije

- **Koje su moguće opcije za ispunjavanje ciljeva i rješavanje problema? (uvijek treba razmatrati "status quo" opciju i preporučljivo je uključiti i neregulatornu opciju, osim ako postoji obaveza donošenja predloženog propisa).**
- **Obrazložiti preferiranu opciju?**

- Realizacijom ciljeva predviđenih ovom Odlukom će se doprinijeti smanjenju diskriminacije lica sa invaliditetom sa drugim licima i promocije jednakosti u skladu sa načelima UN Konvencije o pravima lica sa invaliditetom, zatim realizaciji obaveza iz izvještaja o napretku i obaveza Komiteta UN o pravima lica sa invaliditetom.
- Predlog Odluke o formiranju Savjeta za prava lica sa invaliditetom nije predviđen PROGRAMOM RADA Vlade Crne Gore za 2021 godinu.

4. Analiza uticaja

- **Na koga će i kako će najvjerojatnije uticati rješenja u propisu - nabrojati pozitivne i negativne uticaje, direktne i indirektne.**
- **Koje troškove će primjena propisa izazvati građanima i privredi (naročito malim i srednjim preduzećima).**
- **Da li pozitivne posljedice donošenja propisa opravdavaju troškove koje će on stvoriti.**
- **Da li se propisom podržava stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i tržišna konkurencija.**
- **Uključiti procjenu administrativnih opterećenja i biznis barijera.**

- Ovaj dokument će doprinijeti poštovanju osnovnih ljudskih prava lica sa invaliditetom, smanjenju nivoa diskriminacije u sistemu i stvaranju uslova za jednake mogućnosti lica sa invaliditetom sa drugim građanima. S obzirom na to da ovaj dokument nema negativan uticaj na privredu, i samim tim opravdava pozitivne posljedice.
- Kao pozitivni rezultat donošenja o formiranju prava lica sa invaliditetom između ostalog je potvrda ostvarenog napretka u uspostavljanja vladavine prava, poštovanju temeljnih prava i političkih kriterijuma za za punopravno članstvo Crne Gore u EU. Samim tim, postići će se veći stepen poštovanja ljudskih prava i sloboda pripadnika ove ranjive populacije što će voditi daljem napretku u primjeni standarda EU u ovoj oblasti. Pozitivni rezultati su i postavljanje prava lica sa invaliditetom kao prioritarnog pitanja u Vladi CG.
- Takođe, dokument neće imati nikakvih negativnih posljedica po građane i privredu, i nema smetnji za stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i tržišna konkurencija.
- Negativnih uticaja neće biti, jer donošenje ove Odluke je poštovanja temeljnih ljudskih prava lica sa invaliditetom, ravnopravnosti sa drugim licima, bez diskriminacije, uz poštovanje principa jednakosti.

- Kada je u pitanju procjena administrativnih opterećenja i biznis barijera, ovim dokumentom će se poboljšati realizacija postizanja sistema jednakosti, odnosno antidiskriminacione politike u odnosu na lica sa invaliditetom, shodno preporukama EU, te stvoriti nove mogućnosti za OSI.

5. Procjena fiskalnog uticaja

- Da li je potrebno obezbjeđenje finansijskih sredstava iz budžeta Crne Gore za implementaciju propisa i u kom iznosu?
- Da li je obezbjeđenje finansijskih sredstava jednokratno, ili tokom određenog vremenskog perioda? Obrazložiti.
- Da li implementacijom propisa proizilaze međunarodne finansijske obaveze? Obrazložiti.
- Da li su neophodna finansijska sredstva obezbijedena u budžetu za tekuću fiskalnu godinu, odnosno da li su planirana u budžetu za narednu fiskalnu godinu?
- Da li je usvajanjem propisa predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će proisteci finansijske obaveze?
- Da li će se implementacijom propisa ostvariti prihod za budžet Crne Gore?
- Obrazložiti metodologiju koja je korišćenja prilikom obračuna finansijskih izdataka/prihoda.
- Da li su postojali problemi u preciznom obračunu finansijskih izdataka/prihoda? Obrazložiti.
- Da li su postojale sugestije Ministarstva finansija na nacrt/predlog propisa?
- Da li su dobijene primjedbe uključene u tekst propisa? Obrazložiti.

- Za implementaciju predloga odluke o obrazovanju Savjeta za prava lica sa invaliditetom finansijska sredstva nijesu potrebna u 2021. godini.
- Eventualna potrebna sredstva a u vezi sa implementacijom Odluke o obrazovanju Savjeta za prava lica sa invaliditetom (u dijelu člana 9) biće definisana posebnim propisom.

6. Konsultacije zainteresovanih strana

- Naznačiti da li je korišćena eksterna ekspertska podrška i ako da, kako.
- Naznačiti koje su grupe zainteresovanih strana konsultovane, u kojoj fazi RIA procesa i kako (javne ili ciljane konsultacije).
- Naznačiti glavne rezultate konsultacija, i koji su predlozi i sugestije zainteresovanih strana prihvaćeni odnosno nijesu prihvaćeni. Obrazložiti.

U pripremi predloga Odluke nije korišćena ekspertaka podrška, kao ni u pripremi RIA obrasca.

7: Monitoring i evaluacija

- Koje su potencijalne prepreke za implementaciju propisa?
- Koje će mjere biti preduzete tokom primjene propisa da bi se ispunili ciljevi?
- Koji su glavni indikatori prema kojima će se mjeriti ispunjenje ciljeva?
- Ko će biti zadužen za sprovođenje monitoringa i evaluacije primjene propisa?

Predlagač propisa nije identifikao poteškoće koje mogu nastupiti u implementaciji Predloga Odluke.

Datum i mjesto
Podgorica, 1. novembar 2021. godine

DRŽAVNI SEKRETAR

mr Bojan Božović